

specifikace: Spor nejen ve věci o určení neplatnosti smlouvy o odměně likvidátora uzavřené mezi dlužníkem a žalovanou (dále i jen „Smlouva“), ale i ve věci vydání bezdůvodného obohacení likvidátorem, je sporem mezi dlužníkem jako obchodní korporací (k jehož majetkové podstatě nyní vykonává dispoziční oprávnění po prohlášení konkurzu na majetek dlužníka insolvenční správce) a žalovanou, jako likvidátorkou obchodní korporace, přičemž jde v obou věcech o vztahy týkající se výkonu funkce likvidátora, konkrétně ohledně jeho odměny za výkon funkce, k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

§ 1 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 396/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce: **Ing. Pavel Tlustý**, IČO 15663426
sídlem Sládkova 449/22, 405 02 Děčín
insolvenční správce dlužníka
XY a. s. v likvidaci, IČO XY
zastoupený advokátem JUDr. Přemyslem Kamenářem
sídlem Sládkova 449/22, 405 02 Děčín

proti
žalované: **R. F.**
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Duchoněm
sídlem Antonína Dvořáka 293, 511 01 Turnov

o určení neplatnosti smlouvy a o zaplacení 57 000 Kč s příslušenstvím,

vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 10 C 224/2019, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Okresního soudu v Semilech (dále jen „předkládající soud“) dne 13. 9. 2019 domáhá vůči žalované jednatelce určení neplatnosti smlouvy o odměně likvidátora uzavřené mezi dlužníkem a žalovanou (dále i jen „Smlouva“), a jednatelce zaplacení žalované částky jako vydání bezdůvodného obohacení, které žalovaná získala na úkor dlužníka, který jí uhradil fakturovanou odměnu likvidátora z neplatné Smlouvy. Žalobu odůvodnil tím, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne XY, č. j. MSPH v byl zjištěn úpadek dlužníka a žalobce byl ustanoven insolvenčním správcem dlužníka. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne XY, č. j. XY byl na majetek dlužníka prohlášen konkurz. Dlužník dne XY vstoupil do likvidace a likvidátorkou byla ustanovena žalovaná. Žalovaná neoprávněně na základě neplatné Smlouvy fakturovala odměnu likvidátora, která jí byla v žalované výši (postupně ve dnech 28. 8. 2017, 13. 11. 2017 a 19. 12. 2017) vyplacena, ačkoli činnost likvidátora má být závislou činností.
2. Předkládající soud postupoval podle § 104a odst. 2, 5 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému k rozhodnutí o věcné příslušnosti k námitce vznesené žalovanou k části žaloby o určení neplatnosti Smlouvy. Žalovaná měla za to, že k projednání a rozhodnutí věci v části žaloby o určení neplatnosti Smlouvy je v prvním stupni věcně příslušný insolvenční (krajský) soud. Předkládající soud přesto předložil k rozhodnutí celý spis s oběma spojenými věcmi (nároky), aniž by věc, která se (i podle námítky žalované i podle předkládajícího soudu údajně) z důvodu rozdílné věcné příslušnosti soudů nehodí ke spojení, vyloučil k samostatnému řízení.
3. Nadřízený soud přesto neshledal důvody pro vrácení věci předkládajícímu soudu bez „věcného“ vyřízení (rozhodnutí otázky věcné příslušnosti soudů), jak bude dále vysvětleno.
4. Žalobce k postupu předkládajícího soudu uvedl, že původně vyvolal řízení vůči žalované u insolvenčního soudu, ale insolvenčním soudem bylo žalobci uloženo, aby nárok na vydání bezdůvodného obohacení uplatnil u věcně a místně příslušného soudu. Proto také vzal původní žalobu podanou u insolvenčního soudu zpět a podal žalobu v projednávané věci u předkládajícího soudu.
5. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. krajské soudy jako soudy prvního stupně rozhodují ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
8. Žalující insolvenční správce je od prohlášení konkurzu na majetek dlužníka osobou s dispozičním oprávněním k majetkové podstatě dlužníka (§ 229 odst. 3 písm. c) zák. č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, dále i jen „IZ“).
9. Akciová společnost, kterou je dlužník, je obchodní korporací podle § 1 odst. 1, 2 zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, a žalovaná je likvidátorkou dlužníka (jak plyne z výpisu z obchodního rejstříku dlužníka).
10. Spor nejen ve věci o určení neplatnosti Smlouvy, ale i ve věci vydání bezdůvodného obohacení likvidátorem, je sporem mezi dlužníkem jako obchodní korporací (k jehož majetkové podstatě nyní vykonává dispoziční oprávnění po prohlášení konkurzu na majetek dlužníka insolvenční

správce) a žalovanou jako likvidátorkou obchodní korporace, přičemž jde v obou věcech o vztahy týkající se výkonu funkce likvidátora, konkrétně ohledně jeho odměny za výkon funkce, k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

11. Zdejší soud pro úplnost připomíná, že spor o určení neplatnosti Smlouvy nemá znaky incidenčního sporu o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka, je-li na takovém určení naléhavý právní zájem, podle § 159 odst. 1 písm. g) IZ, k jehož projednání by byl v prvním stupni také věcně příslušný krajský soud podle § 7a písm. b) IZ. Otázka (ne)platnosti Smlouvy má povahu předběžné otázky ve vztahu k žalobcem uplatněnému žalobnímu požadavku na peněžité plnění. Incidenčním se totiž dle § 2 písm. d) IZ rozumí jen takový spor, který byl vyvolán insolvenčním řízením. Žalobou uplatněný požadavek na určení neplatnosti Smlouvy nemá přímou vazbu na insolvenční řízení, ale váže se na uplatnění peněžitého nároku, kterým žalující insolvenční správce vymáhá plnění do majetkové podstaty dlužníka, a mohl by být uplatněn (dlužníkem) i za situace, kdyby tu žádné insolvenční řízení neprobíhalo.
12. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů (jakož i z důvodů hospodárnosti a rychlosti řízení) rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. tak, že k projednání a rozhodnutí této věci (obou spojených věcí) jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem jako soudu věcně příslušnému.
13. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).
14. Není ale vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc postoupena jako soudu věcně příslušnému, zabýval případně otázkou své místní příslušnosti (§ 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 8. června 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

